

KNJIŽNICA – Izvještaj o radu za 2024. godinu

Osoblje i organizacija rada

U 2024. u Knjižnici je bilo zaposleno 13 stručnih knjižničarskih djelatnika na neodređeno vrijeme: upraviteljica Knjižnice Tamara Runjak, prof., knjižničarska savjetnica, 2 knjižničarske savjetnice - Dina Mašina Delija i Kristina Polak Bobić, 2 više knjižničarke - dr. sc. Zrinka Vitković i Nataša Daničić, 5 knjižničara - Hana Burek, Damir Horvat, Tomislav Kukolja, Jelena Prekrtić i Anja Tkalec, 1 sistemski knjižničar Marko Tot te 2 knjižničarska tehničara - Goran Matić i Željko Ovčariček. Ministarstvo kulture i medija RH dodijelilo je zvanje više knjižničarke J. Prekrtić i A. Tkalec 11. studenoga 2024. Zatraženo je ponovno popunjavanje 2 sistematizirana upražnjena radna mjesta: 1 knjižničara za rad u trezoru i 1 knjižničarskog tehničara, odgovor se još čeka.

Održano je 6 stručnih sastanaka knjižničarskih djelatnika. Zahvaljujući dobroj organizaciji rada, program se uz manja odstupanja odvijao u skladu s *Planom za 2024. godinu*. Zbog radova na cjelovitoj obnovi Akademijinih zgrada, Knjižnica je i dalje radila u skućenim prostorima unutar zgrade i otežanim radnim uvjetima. Prostor od 100 m² privremeno je pregrađen policama na dva manja prostora, jedan za radna mjesta knjižničara, a drugi za info pult i 4 korisnička mjesta.

Uz redoviti rad u Knjižnici, pojedini djelatnici su vrlo aktivno sudjelovali u radu povjerenstava i radnih tijela Hrvatskoga knjižničarskog društva (HKD) i Zagrebačkoga knjižničarskog društva (ZKD): Dina Mašina Delija (članica Upravnog odbora ZKD-a i članica Radne grupe za društvene medije), T. Runjak (članica Nadzornog odbora ZKD-a te zajedno sa Z. Vitković članica Komisije za povijest knjige i knjižnica HKD-a do studenoga 2024.), Z. Vitković (pridružena članica Komisije za prilagodbu i pristupačnost knjižničnih usluga HKD-a od studenoga 2024. i članica uredništva Novoga uveza – glasila ZKD-a). M. Tot je kao mentor održao dva predavanja o Knjižnici HAZU polaznicima stručnih ispita iz knjižničarstva. Zajedno sa Ž. Ovčaričekom i G. Matićem sudjelovao je u radu Povjerenstva za popis imovine HAZU. T. Runjak redovito je prisustvovala sastancima Matične službe za visokoškolske i specijalne knjižnice u NSK. Knjižnica je radila na zakonskoj obvezi prikupljanja i unosu podataka u Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica za 2023. godinu (D. Horvat).

Svi knjižničari su pratili rad Zagrebačkoga knjižničarskog društva, Hrvatskoga knjižničarskog društva, Nacionalne i sveučilišne knjižnice i ostalih srodnih ustanova u kulturi i znanosti u Hrvatskoj i svijetu. Također su sudjelovali u knjižnim manifestacijama (Interliber; Z. Vitković prisustvovala je svečanom otvorenju *Mjeseca hrvatske knjige* u Rijeci 15. listopada) i pratili rad drugih Akademijinih jedinica (izložbe, skupovi, predavanja iz ciklusa Znanost u žarištu, predstavljanja knjiga, i dr.).

I. Redovna djelatnost

Informatizacija knjižničkog poslovanja

Cjelokupno knjižnično poslovanje Knjižnice odvijalo se na hibridnoj programskoj platformi INDIGO koja se bazira na tehnologiji u oblaku s integriranim modulima za obradu knjižnične analogne i digitalne građe, nabavu, posudbu i reviziju. U 2024. godini nakon obavljene revizije izrađena je digitalna inventarna knjiga i jedinstvena statistička tablica kako bi se pratio priljev i otpis građe u Knjižnici nakon dobivenog broja s revizije. Redovito su ažurirane tablice zadatka na SharePoint-u Knjižnice (A. Tkalec).

Platforma INDIGO koristi se i za Skupni knjižnični katalog svih Akademijinih specijalnih

knjižnica i za Digitalnu zbirku HAZU (DiZbi.HAZU) svih Akademijinih jedinica uključenih u digitalni repozitorij s raznovrsnom digitalnom građom. Bibliografski podaci i metapodaci se u sustav unose po međunarodnim standardima za opis i obradu raznolike građe. Knjižnice u sustavu koriste UNIMARC format za obradu i holding zapise, a arhivsko gradivo se obrađuje po međunarodnom standardu ISAD(G). Svi moduli za knjižnično poslovanje dostupni su svim knjižnicama u sustavu, a pristup određenom modulu se daje prema njihovim potrebama. Knjižnica se brinula za održavanje čitavog sustava, nadogradnju i razvoj u skladu s razvojem tehnologije kako bi se moglo odgovoriti na nove zahtjeve korisnika. Korištenje sustava INDIGO i licence za rad u sustavu financiraju se iz redovnih sredstava Akademije, a razvoj kroz projekte. Kako bi se pribavila potrebna financijska sredstva za razvoj i infrastrukturu, Knjižnica je prijavila više programa na natječaj za financiranje javnih potreba u kulturi Ministarstva kulture i medija RH za 2024.: 1. *Digitalna zbirka HAZU - nadogradnja u skladu s nacionalnim Pravilnikom za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima (KAM)* i 2. *Nabava informatičke opreme za Knjižnicu HAZU*, ali niti jedan program nije odobren. Samo zahvaljujući potpori Zaklade HAZU za zajednički projekt Knjižnice i još 10 Akademijinih jedinica pod nazivom *Unaprjeđenje funkcionalnosti, razvoj i nadogradnja platforme INDIGO za Digitalnu zbirku (DiZbi) Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti* u iznosu od 5.500,00 € (od zatraženih 11.000,00 €) krenulo se u nadogradnju nove verzije sustava. Projekt je realiziran u skladu s dodijeljenim sredstvima.

Administratorice sustava knjižničarke D. Mašina Delija, J. Prekrtić i A. Tkalec cijelu godinu su radile na održavanju i prilagodbi postojeće verzije sustava INDIGO, kao i na testiranju nove verzije administratorskog sučelja sustava (povremeno i svi ostali knjižničari) svakodnevno komunicirajući sa softverskom tvrtkom ArhivPro. Dobivena sredstva Zaklade HAZU nisu bila dostatna i za nadogradnju i redizajn portala pa je D. Mašina Delija dobila ovlasti kako bi kroz administratorsko sučelje izradila novu verziju portala. Uz novi izgled korisničkog sučelja, neke od dodanih funkcionalnosti su napredno pretraživanje, optimizirano pretraživanje po tekstu, pomoć pri pretraživanju, tj. automatsko dovršavanje pretraživanja ("autocomplete"), kao i pregledniji prikaz građe po Jedinicama HAZU, s fotografijama, kategorije na početnoj stranici, prikaz metapodataka s desne strane, novi font, prikaz holdinga i skupnog fonda. Korisnici sada imaju mogućnost naprednog pretraživanja građe i teksta, a tekstualna građa dostupna je putem PDF preglednika. Nova verzija korisničkog portala objavljena je 13. prosinca 2024.

Za Knjižnicu su početkom godine nabavljena 4 nova kompjutera i 1 laptop te je time obnovljena gotova sva računalna oprema nužna za kvalitetan i učinkovit rad. Na natječaj za financiranje javnih potreba u kulturi za 2024. Ministarstva kulture i medija RH na Program gradnje, rekonstrukcije i opremanja kulturne infrastrukture prijavljen je program *Nabava skenera za knjige i novine za Knjižnicu HAZU* u visini od 2.250,00 €. Još nisu objavljeni rezultati.

Sve master i korisničke datoteke Digitalne zbirke HAZU nalaze se na Srcu (preko 7 milijuna datoteka) na Virtualnom podatkovnom centru u oblaku (VDC). M. Tot je obavljao poslove sistem administratora Virtualnog servera dizbi.hazu.hr na Srcu. Osim toga, održavao je računala u Knjižnici i obavljao jednostavnije popravke. Kao administrator sustava, ažurirao je postojeće softvere, brinuo o trajnoj pohrani master datoteka i mrežnom sustavu, uređivao TIFF i pdf datoteke za upload i postavljao datoteke u sustav, radio je na pripremi i slanju SIPP datoteka u sustav e-Kulture zajedno s D. Mašinom Delijom. Bio je povremeno angažiran na poslovima prezentacije i tonskog snimanja na događanjima u velikoj dvorani Knjižnice. Radio je kao tehnička podrška za Crossref i kao urednik Akademijinog repozitorija u sustavu Dabar (repozitorij@hazu.hr).

Skupni mrežni katalog knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti trenutno uključuje knjižnične kataloge 10 knjižnica u sastavu Akademije: središnje Knjižnice HAZU, Knjižnice Jadranskog zavoda, Knjižnice Odsjeka za povijest hrvatske glazbe HAZU, Knjižnice Strossmayerove galerije starih majstora HAZU, Knjižnice Odsjeka za povijesne znanosti, Knjižnice Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta, Knjižnice Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru, Knjižnice Zavoda za znanstveni rad u Varaždinu i Knjižnice Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Rijeci. Sve knjižnice obrađuju građu u zajedničkom knjižnično-informacijskom sustavu INDIGO kroz kooperativnu katalogizaciju.

Središnja Knjižnica je obavljala bibliografski nadzor nad bazom, kontrolu i redakturu bibliografskih i holding zapisa te normativni nadzor u zajedničkoj bazi. Te poslove su obavljale voditeljice Skupnog kataloga, redaktorice i administratorice baze J. Prekrtić i A. Tkalec. Tijekom godine su radile na edukaciji Akademijinih knjižnica i ostalih jedinica za rad u zajedničkom programu, redovito su pružale stručnu i savjetodavnu podršku kroz svakodnevnu komunikaciju, odgovarale na upite i otklanjale probleme. U tu svrhu izradile su stručne upute za određeni segment poslovanja i korištenje raznih funkcionalnosti u programu. Radile su na ujednačavanju vođenja knjižničnog poslovanja (inventarizacija i vođenje digitalne inventarne knjige, revizijske liste, vođenje posudbe građe i članstva, normative) čime se znatno olakšao posao knjižničarima odsječnih i zavodskih knjižnica.

Središnja Knjižnica je vodila brigu o Akademijinim specijalnim knjižnicama. Za 6 knjižnica koje imaju zaposlenog knjižničara i obrađenu knjižničnu građu priređeni su svi potrebni dokumenti (Pravilnik o radu, imenovana su Knjižnična vijeća) kako bi se te knjižnice mogle upisati u *Upisnik knjižnica u RH* što je zakonska obaveza svake institucije koja ima knjižnicu u svom sastavu. Postupak još traje.

Osim toga, nastavilo se raditi na pridruživanju ostalih Akademijinih knjižnica koje još nisu započele unos i obradu građe u zajedničkom sustavu INDIGO. Tako je za Zbirku Baltazara Bogišića u Cavtatu osigurana licenca, provedena je online edukacija upraviteljice I. Lazarević, upoznavanje s radom i edukacija o unosu građe u program INDIGO (J. Prekrtić) te je započela računalna obrada Zbirke Baltazara Bogišića. Obavljeni su razgovori s matičnom službom u Splitu, nadležnom za knjižnicu Zavoda za povijesne znanosti u Dubrovniku, i voditeljicom akad. Lonza te je novom sistematizacijom osigurano jedno radno mjesto knjižničara što je preduvjet za revitalizaciju te značajne specijalne knjižnice.

Digitalna zbirka HAZU (DiZbi.HAZU)

Tijekom 2024. Knjižnica je koordinirala rad repozitorija DiZbi.HAZU u kojem sudjeluje ukupno 21 Akademijina jedinica. Održana su dva sastanka DiZbi tima, 14. svibnja i 8. listopada, na kojima su razmatrani tekući problemi i planovi za budući razvoj sustav te agregiranje u sustav e-Kultura. Glavna koordinatorica repozitorija bila je knjižničarska savjetnica D. Mašina Delija uz suradnju sistemskog knjižničara M. Tota. M. Tot je pratio i odgovarao na elektroničku poštu korisnika repozitorija DiZbi.HAZU te je uređivao i vodio društvene mreže (Instagram, Facebook i Twitter) Digitalne zbirke HAZU. Glavna redaktorica za arhivski profil bila je J. Prekrtić koja je radila na edukaciji arhivista za unos podataka zajedno s A. Tkalec.

Hibridna bibliografska baza DiZbi.HAZU na dan 30. prosinca 2024. sadržavala je 297.313 bibliografskih zapisa, od toga broja je 240.575 zapisa koji se odnose na knjižni fond središnje Knjižnice. U Digitalnoj zbirci se nalazi 54.046 zapisa s digitalnim objektima – knjige, članci i zasebni objekti (umjetničke slike, fotografije, mikrofilmovi, kazališne cedulje, rukopisi, videozapisi itd.) od kojih je 28.525 zapisa od Knjižnice. Ukupno je izrađeno 4.585 novih

zapisa. Knjižnica je u repozitoriju objavila 2 virtualne zbirke: 1. Zbirka *Donacija iz obiteljske knjižnice akademika Nenada Trinajstića* koja obuhvaća 85 knjižnih jedinica: 51 svezak uvezanih posebnih otisaka akademikovih radova objavljenih od 1965. do 2012. godine, 14 njegovih autorskih monografija, 16 monografija u kojima su objavljeni njegovi radovi, uvezen diplomski, magistarski i doktorski rad te poseban broj časopisa *Croatica Chemica Acta* (2004) njemu posvećen. Zbirka sadrži ukupno 918 bibliografskih zapisa (obradila Z. Vitković) i 2. zbirka *Bibliografija Foruma* (priredila J. Prekratić).

27. ožujka 2024. Predsjedništvo HAZU je donijelo odluku o osnivanju Odbora za digitalnu transformaciju HAZU. Jedna od zadaća Odbora jest pružanje savjetodavne podrške razvoju Digitalne zbirke HAZU i potpora jačanju vidljivosti Akademije u digitalnom okruženju. Knjižnica je čitavu godinu intenzivno surađivala s novoosnovanim Odborom u svrhu unaprjeđivanja pristupa Digitalnoj zbirci te su odlukom Uprave od 21. listopada 2024. usvojeni prijedlozi Knjižnice i Odbora vezano uz politiku pristupa metapodacima i publikacijama objavljenim u Digitalnoj zbirci HAZU. Odlučeno je: 1. da svi metapodaci i tekstovi svih publikacija objavljenih u otvorenom pristupu budu pretraživi od strane internetskih tražilica, tako da ih internetske tražilice mogu indeksirati i prikazati u rezultatima pretraživanja, 2. da sve publikacije objavljene u otvorenom pristupu budu dostupne za preuzimanje u pretraživom obliku. Do sada je provedena indeksacija metapodataka od strane Google tražilice, a sve tekstualne datoteke u Digitalnoj zbirci su korisnicima dane u pdf pregledniku kako bi bile pretražive po tekstu i kako bi ih bilo moguće preuzeti. Potrebno je još provesti indeksaciju digitalnih datoteka od strane internetskih tražilica. U sklopu redizajniranog portala unaprjeđeno je pretraživanje za korisnike.

Detaljni izvještaj o radu Digitalne zbirke i svake jedinice nalazi se u zasebnom poglavlju Ljetopisa *Digitalna zbirka HAZU*.

Akademijina izdanja

U 2024. u fond Knjižnice je uneseno 107 novih naslova Akademijinih izdanja (73 knjige, 34 sv. časopisa), 2 knjige objavljene potporom HAZU, 60 naslova objavljenih uz potporu Zaklade HAZU (40 knjiga, 20 sv. časopisa), 26 sv. Akademijinih izdanja objavljenih uz potporu Zaklade i 20 brojeva novina (*Školske novine*). Fond je uvećan za 429 sveska. Dodijeljena je i aktivirana 327 DOI oznaka.

Voditeljica Zbirke Akademijinih izdanja je knjižničarska savjetnica K. Polak Bobić. Poslovi koje je redovito obavljala su: 1. kompletna obrada novih Akademijinih izdanja - inventarizacija, signiranje i katalogizacija (izrada novih bibliografskih zapisa), dodjela DOI oznaka znanstvenim i stručnim radovima u Akademijinim časopisima i zbornicima radova (povremeno je DOI dodjeljivala i A. Tkalec), objava u Digitalnoj zbirci, izrada normativnih zapisa; 2. uređivanje fizičke i digitalne zbirke Akademijinih izdanja, održavanje i nadzor podataka Akademijinih izdanja: uređivanje starih bibliografskih zapisa, rekatalogizacija, provjera i ujednačavanje metapodataka, deduplikacija; 3. digitalizacija: izrada prijedloga i plana digitalizacije Akademijinih izdanja, vođenje liste i uređivanje bibliografskih zapisa digitaliziranih knjiga, dodavanje pdf-ova novih Akademijinih izdanja dobivenih od nakladnika i urednika; 4. izrada virtualnih zbirki za predstavljanje uređenih Akademijinih serija na portalu; 5. komunikacija s voditeljem i tehničkim urednicima Odjela za izdavačku djelatnost, suradnja s Akademijinim jedinicama i zavodima u vezi Akademijinih izdanja, stalna suradnja s informatičkom tvrtkom ArhivPro na poslovima dodjele DOI oznaka, detektiranja i otklanjanja problema u Digitalnoj zbirci te aktiviranje i ažuriranje zapisa u međunarodnoj bazi Crossref.

Provedena je revizija Akademijinih izdanja koja nije rađena od 2004. godine. Reviziju na tri primjerka Zbirke Akademijinih izdanja (ČA-čitaonički, PA-posudbeni i A-arhivski) je od

rujna do 15. prosinca 2024. radila J. Prekrtić uz pomoć kolega Ž. Ovčaričeka (ČA), G. Matica (PA) i A. Tkalec (A). Revizija nije provedena na primjercima A1 (rezervni primjerak) zbog nedostupnosti. Pregledani su i evidentirani svi dostupni, izgubljeni i zastarjeli svesci. Tijekom revizije su odmah ispravljane pogreške (dupli barkodovi, krive signature, krivo umetnute knjige, problem priveza, nedostajući holdinzi). Ustanovljeno je da arhivski primjerak u trezoru na većini svezaka nema naljepnice s barkodom tj. nisu izrađeni holding zapisi u bazi. Do sada je K. Polak Bobić revidirala 832 holding zapisa. Taj posao će se nastaviti raditi u 2025. Ukupno je u 3 zbirke evidentirano: 12.420 knjiga, 10.406 sv. časopisa i 76 jedinica elektroničke građe (CD-a). Kroz reviziju presložen je arhivski primjerak Akademijinih izdanja u trezoru (J. Prekrtić, A. Tkalec). Otpis Akademijinih izdanja još nije proveden.

Krajem godine K. Polak Bobić je sastavila Popise izdanja objavljenih u 2024., koji se redovito tiskaju kao prilozi u *Ljetopisu*, i to: *Popis izdanja HAZU objelodanjenih u 2024.*, *Popis izdanja objavljenih pod pokroviteljstvom Akademije u 2024.*, *Popis izdanja Zaklade HAZU pristiglih u Knjižnicu u 2024.* i *Popis Akademijinih izdanja objavljenih potporom Zaklade HAZU u 2024.*

Izgradnja ukupnog knjižničnog fonda i razmjena publikacija

U 2024. fond Knjižnice je povećan za 544 svezaka knjiga, časopisa i novina, i to: 268 sv. knjiga raznih izdavača; 276 sv. časopisa, od toga 164 sv. domaćih časopisa (71 naslov), a 112 sv. stranih časopisa (51 naslov). Uz 429 sv. raznih Akademijina izdanja fond je ukupno povećan za 973 sveska.

a) Kupnja

Za sve potrebe nabave knjiga i pretplate časopisa Knjižnica je imala na raspolaganju svega 1.000,00 € za čitavu godinu. Tim sredstvima su u 2024. kupljene 23 knjige i 4 sv. časopisa (*Vjesnik bibliotekara Hrvatske*). U nedostatku sredstava u potpunosti je obustavljena pretplata na strane časopise. Poslove prijema časopisa radila je J. Prekrtić.

b.) Razmjena

U razmjenu je poslano 27 knjiga i to gotovo isključivo hrvatskim institucijama. Monografska izdanja se ne šalju u inozemstvo niti zemaljskom poštom niti elektroničkim putem zbog visokih troškova poštarine. Razmjenom je dobiveno 75 sv. knjiga te 186 sv. časopisa. Na poslovima kupnje i razmjene radio je T. Kukulja.

c) Dar

Knjižnica je tijekom 2024. dobila na dar i obradila ukupno 137 sv. knjiga i 88 sv. časopisa. Od toga su 36 sv. darovali akademici: Andrej Dujella, Koraljka Kos, Mladen Obad Šćitaroci, Luko Paljetak, Marko Tadić i Marko Pećina, a ostavštinom akademika Franje Dursta u fond Knjižnice uvrštena je još 41 knjiga.

Stručna obrada knjižničnog fonda

U 2024. izrađeno je ukupno 2.447 novih bibliografskih zapisa. Na katalogizaciji novih knjiga radile su H. Burek i Z. Vitković, K. Polak Bobić obrađivala je Akademijina izdanja, izdanja Zaklade HAZU i publikacije izdane potporom HAZU. Na rekatalogizaciji je radila H. Burek. I dalje se u manjoj mjeri radilo na deduplikaciji normativnih zapisa, a u okviru revizije na unosu i ispravcima metapodataka, popravljaju i nadopunjavanju starih zapisa, osobito holding zapisa. Izrađeno je 3.763 novih holding zapisa. Na tim poslovima radili su svi knjižničari-katalogizatori. Na obradi zbirke periodičkih i serijskih publikacija radili su D. Horvat i J. Prekrtić. Provedena je revizija fonda novina. Evidentirano je stanje, potreba za zaštitom ili otpisom. Radilo se na katalogizaciji, stručnoj obradi i ažuriranju fondova

neobrađenog dijela fonda novina i starije periodike. Pregledana je periodička građa predložena za otpis i formirana je lista otpisa. Na formalnoj i sadržajnoj obradi starih i rijetkih knjiga se nije radilo zbog nedostatka knjižničara. Tek povremeno je T. Runjak radila na ispravljanju i dopuni postojećih zapisa u okviru revizije.

Ukupno je sadržajno obrađeno 5.012 zapisa, od kojih je 3.510 zapisa za Akademijina izdanja. 160 znanstvenih članaka u časopisima i zbornicima Naklade HAZU opremljeno je UDK oznakama prije objavljivanja. Sadržajnu obradu i klasifikaciju radila je N. Daničić, a za časopis Forum Dina Mašina Delija.

Redovito se radio OCR postupak za digitaliziranu građu kako bi zapisi bili pretraživi po tekstu, kao i ažuriranje faseta na korisničkom dijelu portala, izrada filtera i izvještaja. Kontrola i objava holding zapisa za sve knjižnice na razini cijele baze radila se na tjednoj bazi. Na tim poslovima radila je A. Tkalec. Radilo se na skeniranju naslovnica novopristiglih i novoobrađenih knjiga radi boljeg korisničkog iskustva portala (T. Kukulja).

Digitalizacija građe

U 2024. su realizirani slijedeći programi digitalizacije: 1. Završetak digitalizacije nakladničkog niza *Djela JAZU*. Od Ministarstva kulture i medija RH zatraženo je 5.014,00 €, a odobreno 2.350,00 € pa su stoga digitalizirana samo 23 sveska *Djela JAZU*, datoteke su postavljene u repozitorij, opisane potrebnim metapodacima i poslane u e-Kulturu. Na natječaju Zaklade HAZU za 2023. u sklopu višegodišnjeg projekta *Digitalizacija zaštićene kulturne baštine - zbirka Akademijinih izdanja, časopis Forum* prijavljen je nastavak digitalizacije *Foruma*. Od zatraženih 2.550,83 € odobreno je 1.300,00 € te se tim sredstvima digitaliziralo god. 40(2001), knj. 73, br. 10/12 (492 str.) časopisa Forum u kojem se nalazi cjelokupna bibliografija časopisa od početka izlaženja 1963. do 2000. i još 11 svezaka u kojima se na kraju sveska nalazi bibliografija (ukupno 3.960 str.). Datoteke su postavljene u repozitorij, opisane potrebnim metapodacima, a za korisnike je kreirana je virtualna zbirka *Bibliografija časopisa Forum*.

Na natječaj Ministarstva kulture i medija RH za financiranje javnih potreba u kulturi na Program digitalizacije kulturne baštine za 2025. prijavljeni su: 1. Završetak digitalizacije nakladničkog niza *Djela JAZU* (24 sveska, 12.317 stranica, zatraženo je i odobreno 3.079,00 €) i 2. Digitalizacija zaštićene kulturne baštine – zbirka Akademijinih izdanja, časopis *Forum* (267 sv., 78.848 stranica, zatraženo je 19.712,00 €, a odobreno 15.000,00 €). Na natječaj Zaklade HAZU u veljači 2024. prijavljen je program Digitalizacija zaštićene kulturne baštine – zbirka Akademijinih izdanja, časopis *Forum (1963-1967)* (20 sv., 5.488 stranica). Zatraženo je 1.582,80 €, a odobreno 600,00 €. Kad se potpišu ugovori, krenut će se u realizaciju svih programa.

Izrađen je Plan digitalizacije poslovanja Knjižnice za Odbor za digitalnu transformaciju HAZU u svrhu izrade Strateškog plana digitalizacije HAZU (T. Runjak).

Uvez i zaštita građe

Zbog nedostatka financijskih sredstava nisu se uvezivale ni knjige ni časopisi u redovnom fondu. Također, knjige se nisu zaštićivale magnetskom zaštitnom trakom. U okviru revizije dio periodike koja je u lošem fizičkom stanju se spremala u kutije od beskiselnog kartona. Na poslovima u spremištu radili su pomoćni knjižničari G. Matić i Ž. Ovčariček, koji je također vodio urudžbeni zapisnik Knjižnice. Tehničku obradu sve knjižnične građe (barkodiranje) radio je pomoćni knjižničar G. Matić. Barkodirano je ukupno 2.405 sv. knjiga i časopisa.

Revizija i otpis

U 2024. je dovršena revizija općeg fonda, revizija Akademijinih izdanja (izuzev A1 rezervnog primjerka) te je započeta revizija trezora i čitaoničkog fonda. Revizija općeg fonda provodila se od 14. rujna 2022. do 26. srpnja 2024. u dva dijela s kraćim prekidima. Na reviziji su svakodnevno radili svi knjižničari podijeljeni u timove. Reviziju monografskih publikacija radili su H. Burek, T. Kukolja, G. Matić, A. Tkalec, M. Tot i Z. Vitković, a reviziju periodičkih publikacija radili su D. Horvat, D. Mašina Delija, Ž. Ovčariček i J. Prekratić.

Revizija se bilježila kroz revizijske excel tablice stavljene na *SharePoint* Knjižnice. Pripremljene su tablice za rad na spremištu po naslovu, signaturama i smještaju te su izrađene stručne upute za rad na reviziji. Paralelno s revizijom na spremištu i unosom podataka u revizijsku tablicu, rađeni su ispravci u bazi i ažuriranje zapisa (ispravci signatura, rekatalogizacija, prebacivanje holdinga). Izrađena je digitalna inventarna knjiga prema signaturama i sobama u spremištu (liste holding zapisa iz baze), tablice za otpis građe prema zadanim kategorijama koje zahtjeva *Pravilnik*, označeni su holding zapisi za otpis u bazi koji su zatim objavljeni s korisničkog dijela. Iz kategorije izgubljenih knjiga provjeravalo se koja građa je posuđena. Sve poslove na pripremi i organizaciji revizije radile su J. Prekratić i A. Tkalec koje su nadzirale i koordinirale cijeli tijek revizije, izradile revizijske liste i liste za otpis, napravile analizu i izvještaj o reviziji sa statističkim podacima.

Dobiveni su sljedeći podaci o stanju fonda na spremištu: na dan 16.12.2024. evidentirano je ukupno 357.765 jedinica, što ne uključuje priljev iz 2024., mikrofilmove (290) i el. građu (76). Od toga je 157.275 knjiga i 200.888 periodike. Za rekatalogizaciju je preostalo još 32.638 jedinica građe odnosno oko 10% fonda.

Otpis 2. dijela revizije iznosi 31.771 sv. monografskih i periodičkih publikacija (zastarjelo: 25.840, oštećeno: 5.751 i izgubljeno: 180). Otpis je odobren odlukom Uprave od 5. rujna 2024., građa je izlučena iz fonda, pečatirana i bit će otpremljena iz Knjižnice početkom 2025. Na poslovima otpisa radili su D. Horvat, G. Matić, Ž. Ovčariček, J. Prekratić i A. Tkalec. Ukupni revizijski otpis (1. i 2. dio) iznosi 38.458 svezaka što je 9,1% ukupnog fonda.

Treći dio revizije koji je započeo u rujnu 2024. uključuje pregled posebnih zbirki: Zbirka Akademijinih izdanja, Zbirka starih i rijetkih knjiga i Čitaonička zbirka. Trenutno se revizija provodi na signaturama: RARA – trezorska građa (oko 16.000 jedinica) i ČR – čitaonica (oko 2.150 jedinica). Revizija tri primjerka Zbirke Akademijinih izdanja je gotova. Revizija na signaturama: A1 – rezervni primjerak Akademijinih izdanja, ST – sitni tisak i ZPO – posebni otisci se nije provela zbog nedostupnosti. Otpis 3. dijela revizije provodit će se 2025. godine.

Uporaba Knjižnice i davanje obavijesti

Knjižnica je cijelu godinu radila za vanjske korisnike svaki radni dan od 9 do 15 sati. Knjižnica je imala 407 aktivnih članova. Učlanjeno je 14 novih korisnika. Knjižnicu je posjetilo 950 korisnika, i to: 104 akademika, 513 interna korisnika, 312 vanjska korisnika, 3 studenata, 18 umirovljenika. Iz spremišta je doneseno 821 svezak knjiga i časopisa, 126 svezaka novina, 6 kutija mikrofilmova, a izvan Knjižnice posuđene su 304 knjige. Na zahtjev korisnika napravljena su 104 skena. Na info-pultu s korisnicima radili su Ž. Ovčariček i M. Tot.

Zbog skučenosti čitaoničkih i korisničkih prostora posjete organiziranih grupa Knjižnici Akademije bile su malobrojne. Knjižnicu su posjetili studenti povijesti FFZg (23.1.), studenti kroatistike FFZg (11.12.) i studenti klasične filologije FFZg (18.12.) te učenici V. gimnazije (30.10.) i gimnazije Tituša Brezovačkog (11.10.). Grupe je po knjižnici i izložbi provela T. Runjak. Knjižnica je u rujnu 2024. na nekoliko dana ugostila bivšeg predsjednika Kosovske akademije znanosti i umjetnosti, akademika Rexhepa Ismajlija.

Radno vrijeme za korisnike čitaonice Rara bilo je od 9 do 15 sati. Svakodnevno su pružane specijalizirane stručne informacije o trezorskoj građi, njezinom korištenju svim zainteresiranim znanstvenicima i stručnjacima iz zemlje i inozemstva usmenim, telefonskim i elektroničkim putem, a na zahtjev korisnika napravljeno je 5 tematskih istraživanja. I dalje se bilježi veliki pad korisnika trezorske zbirke zbog nedostatka čitaonice Rara. Tijekom godine bilo je svega 19 korisnika, iz trezora se donijela 71 knjiga te je napravljeno 11 snimki stare i rijetke građe. Rad s korisnicima trezorske građe obavljala je T. Runjak.

O Akademiji, Akademijinim izdanjima i knjižničnom fondu općenito dano je sveukupno oko 450 složenih i jednostavnijih usmenih i telefonskih informacija te odgovora elektroničkom poštom. Korisnici su redovito informirani o dostupnosti baza s nacionalnim licencama na Portalu elektroničkih izvora (D. Horvat). Rad s korisnicima obavljali su svi knjižničari te upraviteljica Knjižnice T. Runjak, a M. Tot je za korisnike napravio 4 tematska pretraživanja.

Web stranica Knjižnice, društvene mreže i knjižnične usluge

Knjižnica je vodila mrežnu stranicu Knjižnice, Facebook i Instagram profil, redovito je objavljivala nove sadržaje u svrhu informiranja korisnika. Autorice tekstova u objavama te urednice službene mrežne stranice Knjižnice, društvenih mreža Facebook i Instagram su D. Mašina Delija i J. Prekrtić, koja osim toga, uređuje i ažurira sadržaj na podstranici Knjižnice HAZU na web mjestu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Priredbe, izložbe, izlaganja na skupovima i promocija Knjižnice

Izložbe

U predvorju Knjižnice priređene su dvije velike izložbe:

1. *Marko Marulić i Akademija* s posebnim dodatkom *Marulić o miru*. Izložba je otvorena u sklopu manifestacije *Noć hrvatske knjige 2024.*, 23. travnja 2024., a postavljena u povodu 500. obljetnice smrti Marka Marulića, oca hrvatske književnosti. Izložba je trajala do 31. prosinca 2024. s obzirom na to da je Vlada Republike Hrvatske proglasila 2024. *Godinom Marka Marulića*. Izložbu su osmislile i postavile N. Daničić, K. Polak Bobić i T. Runjak;

2. *Ivana Brlić-Mažuranić – prva žena članica Akademije*: izložba knjiga povodom 150. godišnjice rođenja spisateljice. Izložba je priređena u okviru manifestacije *Mjesec hrvatske knjige* od 15. listopada do 15. studenoga 2024. Autorica izložbe je Z. Vitković.

Osim toga, 2. prosinca uz predavanje dr. sc. Marijane Borić *Marko Antun de Dominis vs. Galileo Galilei: od konstrukcije do teorije dalekozora*, priređena je u atriju manja popratna izložba u suradnji s autoricom. Tijekom predavanja bila je izložena Dominisova knjiga od 1700 stranica *De republica ecclesiastica (O crkvenoj državi)* iz fonda Knjižnice, jedan od samo sedam sačuvanih primjeraka, a sve povodom obilježavanja 400. obljetnice Dominisove smrti te redovita prigodna izložba *Akademijina izdanja u 2023.* povodom predstavljanja nakladničke produkcije Akademije na Konferenciji za novinare. Izložbu je priredio T. Kukolja.

Dovršena je virtualna izložba *Rane studentice prirodoslovlja i matematike na Sveučilištu u Zagrebu* u sklopu projekta *Baština na mreži: znanstvenici predstavljaju kulturnu baštinu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu*. Izložbu su priredile viša knjižničarka N. Daničić i J. Prekrtić u suradnji s dr. sc. Tihanom Luetić (Odsjek za povijesne znanosti HAZU) i izv. prof. dr. sc. Tihomirom Vukeljom (Fizički odsjek PMF-a). Čeka se njezina objava na portalu Virtualne izložbe NSK (<https://virtualna.nsk.hr/>).

Izlaganja

Mašina Delija, Dina; Tot, Marko. *Digitalizacija časopisa Forum*. // Trinaesti festival hrvatskih digitalizacijskih projekata, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 16. - 17. svibnja 2024.

Objavljeni znanstveni radovi

Vitković, Zrinka. *Pregled kulturno-povijesnoga djelovanja pavlinskoga samostana Blažene Djevice Marije na Ospi u Novom Vinodolskom* // Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, knj. 40 (2022), str. 1-30.

Vitković, Zrinka. *Stranični postav u Drugome novljanskom brevijaru: vizualna organizacija teksta u kasnosrednjovjekovnim hrvatskoglagoļjičnim liturgijskim kodeksima*. // *Croatica Christiana periodica* : časopis Instituta za crkvenu povijest Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 94 (2024), str. 47-63.

Objavljeni stručni radovi

Vitković, Zrinka. *Donacija iz obiteljske knjižnice akademika Nenada Trinajstića u Knjižnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*. // Novi uvez : glasilo Zagrebačkoga knjižničarskog društva, br. 42 (2024), str. 66-73. (<https://shorturl.at/ZOIL3>)

Promocija

23. listopada 2024. - T. Runjak je sudjelovala u snimanju priloga za novine 24 sata o jedinom primjerku 1. izdanja *Planina* Petra Zoranića u Zbirci starih i rijetkih knjiga uz dr. sc. A. Batinić.

27. studenoga 2024. - na Facebook stranici Hrvatskog knjižničarskog društva u rubrici *Blaga naših knjižnica* objavljen je tekst dr. sc. Z. Vitković o 1. izdanju *Ribanja i ribarskog prigovarjanja* iz Zbirke starih i rijetkih knjiga Knjižnice HAZU (sign. R-598).

Zbirka starih i rijetkih knjiga (Trezor)

Redovito su praćeni mikroklimatski uvjeti te je vođena evidencija o temperaturi i vlazi, dolasku serviseru vatrodajnog i alarmnog sustava.

U rujnu je započela revizija trezora. Reviziju su svakodnevno provodile A. Tkalec i T. Runjak. Do sada je pregledano 13.433 svezaka (od oko 16.000 sv.), a od toga je 4.186 sv. evidentirano za rekatalogizaciju. S obzirom na to da trezorska građa do sada nije sustavno barkodirana, pristupilo se izradi novih holding zapisa s barkodovima i ispravljanju postojećih. Do sada je izrađeno 3.858 holding zapisa (H. Burek) koji su ispisani na naljepnice i nalijepljeni na beskišelske kartončice te uloženi u knjige (Ž. Ovčariček). Kroz reviziju presložena je kompletna Zbirka, interpolirane su signature -R i -Rn (knjige prebaćene sa spremišta u trezor), a police očišćene i dezinficirane *Plivaseptom*. Sve poslove u trezoru i na trezorskoj građi obavljala je T. Runjak.

Zaštita kulturne baštine

U 2024. nisu provedeni konzervatorsko-restauratorski radovi na kulturnom dobru iz Zbirke starih i rijetkih knjiga, kao niti digitalizacija zaštićene knjižne građe jer za to nisu odobrena sredstva u okviru financiranja programa javnih potreba u kulturi RH na čije natječaj se Knjižnica prijavila. U okviru *Programa zaštite i očuvanja pokretnih kulturnih dobara* za 2024. odobren je projekt *Radovi preventivne konzervacije na zaštićenim zbirkama 16.-18. st.* u iznosu od 3.855,00 €. Projekt se provodio u razdoblju od 23. svibnja do 14. lipnja 2024. u

suradnji s Odjelom zaštita i pohrana Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Preventivna zaštita se provodila na dijelu Zbirke starih i rijetkih knjiga, i to kompletnim zbirkama knjiga 15., 16. i 17. st. te dijelom knjigama iz 18. st. (Croatica). Preventivno je zaštićeno 2.424 fizičkih jedinica odnosno oko 50 dužnih metara knjiga. Preventivna konzervacija građe sastojala se od mehaničkog čišćenja, prozračivanja i dezinfekcije, konzervacije korica te po potrebi zaštitnog opremanja. Nadzor nad provođenjem preventivnih radova obavljao je knjižničarski tehničar G. Matić koji je donosio knjige iz trezora, vodio evidenciju knjiga i vraćao ih na police. Time je započeo višegodišnji projekt preventivne zaštite stare i vrijedne knjižne građe iz Zbirke starih i rijetkih knjiga.

Na natječaj za financiranje javnih potreba u 2025. prijavljen je nastavak preventivne zaštite knjiga velikog formata u iznosu od 1.870,00 € i programi konzervatorsko-restauratorskih radova na knjigama: 1. *Način od meditacioni i molitve* Bartola Kašića, Rim, 1613. (R-780), troškovi radova iznose: 943,75 €; 2. *Zakon bratinstva* Ivana Muliha, Zagreb, 1746. (R-770), troškovi radova: 1.018,75 € i 3. *Opravdanje dobrii xena* Marka Arnerića, Zagreb, 1802. (R-1079), troškovi radova iznose 500,00 €. Rezultati natječaja još nisu objavljeni.

II. Razvojne aktivnosti

Sudjelovanje na skupovima i edukacija knjižničara

Tijekom godine knjižničari su prisustvovali na brojnim skupovima, radionicama, predavanjima i webinarima:

- edukacija za rad u sustavu Gobbi, NSK, Zagreb, 24. siječnja 2024. (D. Mašina Delija, A. Tkalec);
- DARIAH-HR radionica *Arhivski modul za digitalni repozitorij: metapodaci, pohrana i opis građe* - IEF, Zagreb, 31. siječnja 2024. (J. Prekrtić, A. Tkalec);
- skup *Dan hrvatske glagoljice i glagoljaštva* u povodu Dana NSK, 22. veljače 2024. (T. Runjak);
- Springer Webinar: *The Inside-Out Library – How OA is Changing the Role of the Librarian*, 27. veljače 2024. (K. Polak Bobić);
- Obzor Europa projekt Diamas: *Regionalna radionica za urednike i izdavače znanstvenih časopisa u otvorenom pristupu* (online), 1. ožujka 2024. (D. Mašina Delija, K. Polak Bobić, T. Runjak, M. Tot);
- međunarodni skup *Umjetnice i muzeji: prema novom muzeju umjetnica u Zagrebu*, Muzej grada Zagreba, 26. ožujka 2024. (N. Daničić);
- webinar *Canva – internetski alat za grafički dizajn*, CSSU, 27. ožujka 2024. (K. Polak Bobić, J. Prekrtić) i *Canva 2 – internetski alat za grafički dizajn*, CSSU, 1. travnja 2024. (J. Prekrtić);
- webinar *Važnost uporabe identifikatora i njihov utjecaj na vidljivost i citiranost znanstvenih radova*, NSK/ZNAK, 11. travnja 2024. (J. Prekrtić);
- 43. ZKD forum *Od umjetne inteligencije do originalnih ideja*, 24. travnja 2024. (K. Polak Bobić);
- radionica o javnom nastupu (ZKD Forum), 25. travnja 2024. (Z. Vitković);
- *Trinaesti festival hrvatskih digitalizacijskih projekata*: Dfest, 16. i 17. svibnja 2024. (D. Mašina Delija, K. Polak Bobić, T. Runjak, M. Tot, Z. Vitković);
- online konferencija *Europeana Digital Storytelling Festival*, 21. i 22. svibnja, 2024. (N. Daničić, Z. Vitković);
- *Medical Information Conference Croatia (MICC 2024) - (Ne)moguća misija: učinkovito korištenje istraživačkih resursa*, Medicinski fakultet, 4. lipnja 2024. (N. Daničić);

- webinar *Oblak za suradnju u području europske kulturne baštine (A European Collaborative Cloud for Cultural Heritage 2024.)*, 14. lipnja 2024. (M. Tot);
- webinar *Srce Café: Dabar*, 5. rujna 2024. (M. Tot);
- webinar *Open Science Unveiled: Empowering Knowledge Sharing in the Digital Age (IFLA)*, 11. rujna 2024. (Z. Vitković);
- 4. nacionalni Topoteka dan, u povodu manifestacije Dani europske baštine 2024., Državni arhiv u Zagrebu, 12. rujna 2024. (N. Daničić);
- webinar *Research Smarter with Web of Science Research Assistant (WoS)*, 18. rujna 2024. (Z. Vitković);
- webinar *Revidiranje specifikacije metapodatkovnih opisa multimedijских objekata - slikovna, audio i audiovizualna građa*, 19. rujna 2024. (M. Tot);
- 5. online okrugli stol pod nazivom *Digitalna pristupačnost od zakona do prakse*, 24. rujna 2024. (M. Tot);
- online 45. ZKD forum *Što je katalogizator u knjižnici*, 25. rujna 2024. (Z. Vitković);
- webinar *Web of Science Research Assistant, a generative AI-powered tool designed to help researchers*, 25. rujna 2024. (M. Tot);
- međunarodna znanstvena konferencija *Colour in Written Heritage: Multidisciplinary Research*, Hrvatski državni arhiv, Zagreb, 25.-27. rujna 2024. (T. Runjak);
- webinar *Barcelona Declaration and the Role of Open Science Infrastructures*, 26. rujna 2024. (M. Tot);
- 20. okrugli stol za knjižnične usluge za osobe s invaliditetom i osobe s posebnim potrebama: *Inkluzivne i pristupačne knjižnice* (Komisija za prilagodbu i pristupačnost knjižničnih usluga Hrvatskoga knjižničarskog društva), 27. rujna 2024. (Z. Vitković);
- webinar *Kako? Za koga? Što? i Zašto? sačuvati knjižničnu baštinu*, CSSU, 1. listopada 2024. (N. Daničić, Z. Vitković);
- Choice/ACRL Webinars: *AI for libraries: Advancing research and discovery*, 1. listopada 2024. (K. Polak Bobić);
- webinar *Služba pokretne knjižnice kao dio županijske mreže narodnih knjižnica - prvi dio*, CSSU, 3. listopada 2024. (N. Daničić);
- online sastanak eKultura: *Dostava financijskog izvješća programa digitalizacije kulturne baštine*, 9. listopada 2024. (J. Prekratić, A. Tkalec, M. Tot);
- webinar *Služba pokretne knjižnice kao dio županijske mreže narodnih knjižnica - drugi dio*, CSSU, 10. listopada 2024. (N. Daničić);
- webinar *Korak u proširenu stvarnost: knjižnična izložba uz alat Artsteps*, CSSU, 14. listopada 2024. (N. Daničić, Z. Vitković);
- *Autorska storytelling radionica – uvod u pripovijedanje* (u organizaciji Komisije za čitanje Hrvatskog knjižničarskog društva u okviru manifestacije *Mjesec hrvatske knjige*), 17. listopada (Z. Vitković);
- webinar *Razvijanje kritičkog mišljenja kod djece pomoću biblioterapijskog pristupa (temeljenog na tradicionalnim pričama)*, CSSU, 21. listopada 2024. (N. Daničić);
- webinar *Zelena knjižnica*, CSSU, 29. listopada 2024. (G. Matić);
- online 46. ZKD forum *Objaviti je lako, pitaj me kako: objavljivanje radova u knjižničarstvu*, 30. listopada 2024. (K. Polak Bobić, Z. Vitković);
- završna konferencija međunarodnog projekta *Citizen-Enhanced Open Science in Southeastern Europe Higher Education Knowledge Hubs (CeOS_SE)*, NSK, 30. listopada 2024. (D. Mašina Delija);
- Choice/ACRL Webinars: *The State of Open Books: Where Are We Now? Where Next?*, 31. listopada 2024. (K. Polak Bobić);
- Choice/ACRL Webinars: *Open Affiliation Metadata: How Recent Innovations Help Libraries and Librarians*, 7. studenoga 2024. (K. Polak Bobić);

- webinar *Kako napisati recenziju za znanstveni i/ili stručni članak*, CSSU, 25. studenoga 2024. (Z. Vitković);
- DARIAH Day 2024., IEF, Zagreb, 4. prosinca 2024. (J. Prekrtić, A. Tkalec);
- okrugli stol *Autorsko pravo: prepreka ili prijatelj otvorene znanosti?*, 12. prosinca 2024. (K. Polak Bobić, T. Runjak);
- webinar: *Međunarodni standardni bibliografski opis za pojavni oblik (ISBDM) i Pravilnik za opis i pristup građi u arhivima, knjižnicama i muzejima (KAM)*, CSSU, 17. prosinca 2024. (Z. Vitković).

Projekti i suradnja s drugim institucijama

Knjižnica je surađivala s domaćim i međunarodnim institucijama na projektima i programima:

1. projekt e-Kultura - Knjižnica je surađivala s Akademijinim jedinicama u izgradnji i objavi Zbirke HAZU u nacionalnom sustavu e-Kultura. Održano je više sastanaka na tu temu s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu kao partnerskom institucijom i Ministarstvom kulture i medija RH kako bi se dogovorio način eksporta zapisa i vidljivosti Akademijine digitalizirane baštine na portalu. Dogovoreno je da će svaka Akademijina jedinica imati svoju zbirku na portalu e-Kultura i svog ovlaštenika i administratora u sustavu. Sredstvima dobivenim od Zaklade HAZU implementirana su u sustav INDIGO obavezna polja (URN:NBN nacionalni identifikator digitalne građe, polja za uvjete korištenja i pravo pristupa, teme i polje za slanje master datoteka u sustav za trajnu pohranu) i SIPP paketi za agregiranje u sustav e-Kultura.
2. tematski portal *Znameniti.hr* - Knjižnica je i dalje bila jedan od partnera na zajedničkom projektu u koji je ove godine bilo uključeno 11 kulturnih i znanstvenih ustanova iz Hrvatske. Knjižničarka A. Tkalec je aktivno sudjelovala na projektu sudjelovanjem na sastancima, agregacijom građe (KGZ: *Antun Gustav Matoš, Ivana Brlić Mažuranić*), dodavanjem novih osoba u bazu Znameniti i Tezaurus (UNIZG: *Stjepan Ivšić, Đuro Koerbler, Vjekoslav Klaić, Armin Pavić, Julije Golik, Franjo Maixner, Antun Barac, Mato Winterhalter, Grga Novak, Zoran Bujas, August Šenoa, Rudolf Vimer, Josip Volović, Davorin Bazjanac*), ažuriranjem postojećih podataka na portalu, postavljanjem poveznica na virtualne izložbe na portal. U projekt su još uključeni J. Prekrtić kao podrška za Wordpress i izradu virtualnih izložbi (u tijeku izrada virtualne izložbe *Franjo Kresnik*) te M. Tot.
3. Nastavljena je suradnja s konzorcijem DARIAH-HR, dijelom paneuropske istraživačke strukture DARIAH-EU. Knjižnica je aktivno sudjelovala na sastancima DARIAH-HR konzorcija, a knjižničarka A. Tkalec je izradila izvještaj o statistici korištenja Digitalne zbirke HAZU za potrebe konzorcija.
4. Potpisan je Ugovor o sunakladništvu između Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Hrvatske akademije povodom zajedničkog izdavanja pretiska *Transit svetog Jerolima*. Knjižnica je ustupila digitalizirane preslike izvornika tiskanog u Senju 1508. godine koji se čuva u Zbirci starih i rijetkih knjiga pod signaturom R-732.
5. T. Runjak je radila kao član uredništva na projektu izdavanja monografije *Incunabula Croatica : hrvatske inkunabule u hrvatskim ustanovama* u izdanju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. U okviru projekta uredila je bibliografski niz od 98 hrvatskih inkunabula, napravila stručnu redakciju bibliografskih zapisa i izradila kazala uz bibliografiju. Knjiga je u tisku te se očekuje njezin izlazak početkom 2025. godine.
6. Knjižnica je ustupila Institutu za hrvatski jezik 6 digitaliziranih preslika izvornika *Od nasledovanja Kristuševoga* Ivana Krištoltovca tiskanog u Beču 1719. iz Zbirke starih i rijetkih

knjiga (sign.: KHAZU R-16) koji nedostaju primjerku iz Gradske i sveučilišne knjižnice u Osijeku u svrhu izrade potpunog pretiska.

7. Knjižnica je ustupila građu iz svojeg fonda za gostujuću izložbu *Ivan Standl (1832 – 1897) : zagrebački fotograf* u organizaciji Muzeja grada Zagreba koja se održala u Mestnom muzeju u Ljubljani, 12. ožujka - 5. svibnja 2024.

8. Knjižnica je surađivala s uredništvom *Hrvatska i Europa* u pripremi 5. sveska pronalaženjem i skeniranjem naslovnica za ilustracije u knjizi (M. Tot).

III. Ostale aktivnosti

Knjižnica je redovito nastavila pratiti rad Udruženja europskih znanstvenih knjižnica – LIBER čiji je član. M. Tot je sudjelovao na konferenciji LIBER Winter Event 2024. u Mariboru 26. i 27. studenoga 2024.

Knjižnični odbor

Održane su dvije sjednice Knjižničnog odbora, 29. veljače i 29. listopada 2024., pod predsjedanjem akademika Marka Pećine. Upraviteljica Knjižnice T. Runjak ukratko je izvijestila članove o radu Knjižnice i planovima za sljedeću godinu. Između ostaloga, raspravljalo se o vidljivosti Digitalne zbirke HAZU na internetskim tražilicama i nepopunjavanju sistematiziranih radnih mjesta u Knjižnici. U toku godine preminuo je član Knjižničnog odbora, akademik Radoslav Tomić iz Razreda za likovne umjetnosti te ga je u odboru zamijenio akademik Zlatan Vrkljan.

U Zagrebu, 2. siječnja 2025.

Tamara Runjak, prof., knjižničarska savjetnica
upraviteljica Knjižnice

Uz suglasnost predsjednika Knjižničnog odbora akademika Marka Pećine